

OBSAH

ARISTOTELEŠ — NEJVĚTŠÍ PŘÍRODOVĚDEC
STAROVĚKU (Jakub Netopilík)

7

O VZNIKU A ZÁNIKU

Úvod (Milan Mráz)

39

KNIHA PRVNÍ

[Všeobecný výklad o vzniku a zániku.

Srovnání se změnami kvality a kvantity]

1. [Vznik, zánik a kvalitativní změna]	59
2. [Pokračování výkladu o kvalitativní změně]	62
3. [Výklad o naprostém vzniku a zániku]	68
4. [Rozdíl mezi vznikem a kvalitativní změnou]	74
5. [Růst a jeho charakteristické znaky]	75
6. [Dotyk a směšování]	82
7. [Vzájemné působení věcí]	85
8. [Pokračování výkladu o vzájemném působení věcí]	89
9. [Dokončení výkladu o vzájemném působení věcí]	95
10. [Směšování]	97

KNIHÁ DRUHÁ

[Vznik a zánik prvků]

1. [Prvky a jejich látka]	102
2. [Rozdíly prvků]	104
3. [Počet prvků]	106
4. [Vzájemné přeměny prvků]	108
5. [Pokračování výkladu o vzájemné přeměně prvků]	110
6. [Dokončení výkladu o vzniku prvků]	114
7. [Vznik smíšených těles z prvků]	117

8. [Pokračování výkladu o vzniku smíšených těles]	119
9. [Příčiny vzniku jednoduchých a smíšených těles]	120
10. [Pokračování výkladu o příčinách vzniku jednoduchých a smíšených těles]	123
11. [Dokončení výkladu o příčinách vzniku jednoduchých a smíšených těles]	126

Poznámky 130

O DUŠI

Úvod (Milan Mráz) 167

KNIHA PRVNÍ

[Obtíže a metody psychologie. Názory starších filozofů o principu života a jejich kritika]

1. [Důležitost a obtíže psychologie a její metody. Princip života a jeho poměr k tělu]	197
2. [Názory předchůdců o podstatě duše]	201
3. [O pohybu duše]	206
4. [Duše jako harmonie nebo jako číslo]	211
5. [Vysvětlování duše z prvků. Části duše]	214

KNIHA DRUHÁ

[Výměr duše a její části. Smysly a vnímání]

1. [Výměr duše]	221
2. [Odůvodnění výměru duše. Život a jeho stupně]	223
3. [Pořadí částí duše]	226
4. [Duše vyživovací]	228
5. [Vnímání]	232
6. [Předměty smyslů]	235
7. [Zrak]	236
8. [Zvuk a sluch]	239
9. [Čich]	243
10. [Chuť]	245
11. [Hmat]	246
12. [Obecná charakteristika vnímání]	250

KNIHA TŘETÍ

[Počet smyslů. Vyšší duševní mohutnosti. Význam hmatu]

1. [Počet smyslů. Vnímání obecných vlastností]	252
2. [Společný smysl]	254
3. [Obrazivost]	258
4. [Rozum]	262
5. [Činný a trpný rozum]	265
6. [Myšlení]	265
7. [Různé duševní činnosti]	267
8. [Poznávání]	269
9. [Počátek místního pohybu]	270
10. [Žádostivost]	272
11. [Poměr hybných činitelů duševních]	274
12. [Pořadí smyslů]	276
13. [Nutnost hmatu]	278
 Poznámky	 280

MALÁ PŘÍRODOVĚDNÁ POJEDNÁNÍ

Úvod (Milan Mráz)	317
-------------------	-----

I. O VNÍMÁNÍ A VNÍMATELNÉM

1. [Obecné úvahy o charakteristických projevech živých bytostí. Smyslové vnímání. Jednotlivé smysly a jejich význam]	327
2. [Smyslová ústrojí a „prvky“]	329
3. [Barvy]	333
4. [Chuť]	337
5. [Čich]	342
6. [Dělitelnost předmětů smyslového vnímání]	348
7. [Současné vnímání více předmětů]	352

II. O PAMĚTI A VZPOMÍNÁNÍ

1. [Paměť]	359
2. [Vzpomínání]	364

III. O SPÁNKU A BDĚNÍ

1. [Podstata spánku a bdění a jejich vzájemná souvislost.
Oblast jejich výskytu v přírodě] 371
2. [Spánek a ústrojí společného smyslu] 374
3. [Příčiny a vznik spánku] 378

IV. O SNECH

1. [Vztah snů ke smyslovému vnímání, k obrazivosti a
k myšlení] 384
2. [Společný zdroj snů a smyslových klamů] 386
3. [Vznik a povaha snů] 390

V. O VĚŠTĚNÍ ZE SNŮ

1. [Vztah snů ke skutečným událostem] 395
2. [Výklad snů] 397

VI. O DLOUHOVĚKOSTI A KRÁTKOVĚKOSTI

1. [Předmět zkoumání] 401
2. [Druhy zániku] 402
3. [Příčiny pomíječnosti] 402
4. [Které bytosti žijí nejdéle] 404
5. [Příčiny dlouhověkosti a krátkověkosti] 405
6. [Příčiny různé délky života u rostlin] 407

VII. O MLÁDÍ A STÁŘÍ

1. [Úvod. Rozdíly mezi protilehlými částmi těla u živých
bytostí] 409
2. [Sídlo vyživovací složky] 410
3. [Sídlo vnímavé složky] 412
4. [Zdroj životního tepla] 413
5. [Zánik tepla] 414
6. [Ochlazování živých bytostí] 415

VIII. O DÝCHÁNÍ

1. [Starší výklady dýchání a jejich omyly. Některé základní
poznatky] 417

2. [Démokritovy, Anaxagorovy a Dógenovy názory o dýchání. Kritika těchto názorů]	418
3. [Další námítky proti uvedeným výkladům]	419
4. [Kritika Démokritových názorů o dýchání]	420
5. [Názor Platónův]	422
6. [Domněnka o souvislosti mezi dýcháním a vyživováním]	423
7. [Názory Empedokleovy]	424
8. [Účel dýchání]	426
9. [Způsoby ochlazování u různých živočichů]	427
10. [Plíce a žábry]	429
11. [Dvojí účel úst]	430
12. [Dýchání u kytovců a u měkkýšů]	431
13. [Dýchání u vyšších živočichů]	432
14. [Kritika Empedokleova názoru o teplotě vodních živočichů]	433
15. [Příčina dýchání plícemi]	435
16. [Poloha srdce, plic a žaber]	436

IX. O ŽIVOTĚ A SMRTI

1. [Příčiny života a smrti]	438
2. [Zrod, život, mládí, stáří a smrt]	439
3. [Smrt udušením]	440
4. [Pohyby srdce]	440
5. [Postup dýchání]	442
Poznámky	444

REJSTRÍK	491
----------	-----

SEZNAM CITOVANÝCH PŘEKLADŮ	500
----------------------------	-----

EDIČNÍ POZNÁMKA	501
-----------------	-----

